

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 439/2010-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť F. A., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom orgánov činných v trestnom konaní, ako aj rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-3T3/2010 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 To 7/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. A. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 15. októbra 2010 doručené podanie F. A., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako *„Návrh na začatie konania pre porušenie základných práv a slobôd a ľudských práv a*

základných slobôd – doplnenie“, ktoré ústavný súd považoval za sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy postupom orgánov činných v trestnom konaní, ako aj rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný súd“), sp. zn. BB-3T3/2010 (ďalej len „rozsudok špecializovaného súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 To 7/2010 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Sťažovateľ sa v sťažnosti domáhal zrušenia rozsudku špecializovaného súdu, ako aj uznesenia najvyššieho súdu, ktorým bolo jeho odvolanie proti rozsudku špecializovaného súdu zamietnuté. Súdny konajúce v tejto veci podľa sťažovateľa nepripustili „*dôkazy obhajoby*“ potvrdzujúce jeho nevinu, pričom najvyšší súd „*celé svoje odôvodnenie zakladá na výpovedi vyšetrovateľky, ktorá je celá klamstvom a dôkazom, že sa jedná o pomstu*“.

Podľa sťažovateľa k porušeniu jeho označených práv došlo aj postupom orgánov činných v trestnom konaní. V tejto súvislosti sťažovateľ podrobne opísal okolnosti jeho zadržania a tiež spochybnil dátum zadržania stanovený na 25. máj 2010 (k zadržaniu došlo podľa vyjadrenia sťažovateľa už 24. mája 2010). Za nezákonný sťažovateľ považuje aj postup prokurátora, ktorý podal návrh na jeho vzatie do väzby bez existujúceho uznesenia o vznesení obvinenia, ako aj skutočnosť, že od jeho zadržania do odovzdania súdu uplynulo 55 hodín, a teda bol osobnej slobody pozbavený protizákonne viac ako 7 hodín.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ požiadal ústavný súd, aby mu priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 milióny eur.

Sťažovateľ napokon žiadal, aby mu bol ústavným súdom v konaní o jeho sťažnosti ustanovený právny zástupca.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

K namietanému porušeniu označených práv postupom orgánov činných v trestnom konaní

K porušeniu sťažovateľom označených práv postupom orgánov činných v trestnom konaní malo dôjsť v dôsledku ich nezákonného postupu pri jeho zadržaní, ako aj pri rozhodovaní o jeho vzatí do väzby. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že po podaní obžaloby bol špecializovaný súd súdom s plnou jurisdikciou, v právomoci ktorého bolo posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností daného prípadu, ako aj posúdenie prípadných procesných pochybení orgánov činných v trestnom konaní.

Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Dodržanie tejto dvojmesačnej lehoty je zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie. Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť.

Vzhľadom na skutočnosť, že vo veci sťažovateľa v súčasnosti prebieha už dovolacie konanie, je ďalším možným dôvodom na jej odmietnutie v tejto časti ako podanej oneskorene.

K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom špecializovaného súdu

V prvostupňovom konaní vedenom špecializovaným súdom mal sťažovateľ možnosť dovolávať sa ochrany svojich práv a slobôd v rámci odvolacieho konania na najvyššom súde. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať rozsudok špecializovaného súdu, pretože jeho

postup a rozhodnutie preskúmal najvyšší súd, ktorý rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti uvedenému rozsudku tak, že ho zamietol. Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci.

K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu

Z argumentácie, ktorou sťažovateľ svoju sťažnosť odôvodnil, výslovne vyplýva, že k porušeniu jeho označených práv malo dôjsť tým, že najvyšší súd nepripustil dôkazy obhajoby a o podanom odvolaní proti rozsudku špecializovaného súdu rozhodol len na základe dôkazov predložených prokurátorom, ktoré sťažovateľ označil za „falošné“.

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 384 ods. 1 Trestného poriadku na verejnom zasadnutí súd preskúma zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 a § 374, ktoré sú uvedené v dovolaní.

Podľa § 386 ods. 1 a 2 prvej vety Trestného poriadku ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera. Súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo.

Z uvedeného vyplýva, že v konaní, v ktorom sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojich v sťažnosti označených práv, sa vo vzťahu k jeho námietkam vzťahujúcim sa k jeho právu na obhajobu za účinný ako dostupný prostriedok nápravy vád

rozhodnutia, ktorými sťažovateľ svoju sťažnosť odôvodnil, považuje dovolanie, v ktorom mohol uplatniť aj svoju argumentáciu uvedenú v sťažnosti a o ktorom je v konečnom dôsledku oprávnený rozhodnúť najvyšší súd ako súd dovolací. Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ v predmetnom konaní tento mimoriadny opravný prostriedok využil.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, neprichádzalo už do úvahy, aby ústavný súd rozhodoval o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ani o ďalších nárokoch uplatnených v jeho sťažnosti.

Sťažnosť nespĺňa ani zákonom predpísané náležitosti. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti pre nedostatok právomoci však už ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2010